

[Ministeren for særlige Anliggender.]

dan Udvidelse af Lovens Omraade, at vi kunde komme de Mennesker til Hjælp, der maa opfattes som indirekte Ofre for Frihedskampen, saaledes som jeg selv sagde i min Forelæggelsestale, og som det er gentaget her.

Hvad angaar de andre Bemærkninger, der er faldet, vil jeg jo komme til at drøtte dem nærmere i Udvalget; jeg skal dog gaa ind paa nogle enkelte af dem.

Det ærede Medlem Hr. Holger Larsen (Odense A.) spurgte, hvorfor Enken skulde have Adgang til at bevare en Del af Erstatningen eller hele Erstatningen, naar hun indgik nyt Ægteskab. Jeg er ikke i Stand til at oplyse, hvorledes det forholder sig i anden Lovgivning, men det forekommer mig, at det i hvert Fald for Hædersgaveordningens Vedkommende under Statsministeriet, altsaa Hædersgaven til Ofrene af 9. April, er saaledes, at her bevares Hædersgaven uanset Ægteskab. Naar vi har villet aabne Adgang dertil, er det, fordi Lovforslaget maa tilsigte at sikre Enkens økonomiske Forhold nogenlunde, som de vilde være sikrede, hvis Manden havde levet, og det staar udtrykkeligt præciseret, at hun kun kan bevare Erstatningen eller en Del af den, hvis hendes Forhold gennem Ægteskabet bliver væsentlig forringet. Vi har for øvrigt ogsaa ment, at det kunde virke i Retning af „umoralsk“ Samliv, hvis man i alle Tilfælde fortabte Retten til Erstatning, naar man indgik Ægteskab.

Med Hensyn til 18 Aars Grænsen for Tortgodtgørelse vil jeg gøre opmærksom paa, at efter § 45 bliver det muligt at yde ogsaa dem under 18 Aar, der har været interneret eller fængslet, tilsvarende Tortgodtgørelse. Naar Bestemmelsen om 18 Aar er sat ind, er det af Hensyn til, at man vil begrænse Tortgodtgørelsen i Tilfælde, hvor en hel Familie er blevet deporteret til tyske Lejre eller Fængsler, men jeg er meget villig til i Udvalget at forhandle om at fjerne denne Grænse.

Det ærede Medlem Hr. Holger Larsen talte ogsaa om Etableringshjælp og frygtede for, at den vilde blive vilkaarligt uddelt. Den Vilkaarlighed vil næppe blive større end i andre Tilfælde, hvor en Lovgivning af tilsvarende Art gaar ud paa, at Hjælp skal ydes efter Skøn. Vi har ment det nødvendigt at give vide Muligheder for individuel Behandling af Forholdene og tror, at man paa den Maade kan yde en mere effektiv Hjælp, end hvis man fastsatte mere bestemte Regler. Men ogsaa dette Punkt bør drøttes i Udvalget.

Ordføreren for Det radikale Venstre det ærede Medlem Hr. Rager, spurgte om, hvad vi havde tænkt paa ved Muligheden for at give Hædersgave til Personer, der efter 5. Maj var indtraadt i Frihedsbevægelsen. Saadant vil kun komme til at foreligge undtagelsesvis, men der er enkelte Tilfælde, hvor unge Mennesker, som er traadt i Frihedsbevægelsens Tjeneste efter 5. Maj, hvor der var Brug for meget Mandskab, kan være kommet af Dage eller være kommet til Skade under Tjenesten, hvilket efter vor Mening skulde berettige dem til at opnaa samme Vilkaar, som hvis de havde været tilsluttet før.

Jeg kan godt se, at man kan rejse den Indvending, som det ærede Medlem Hr. Rager gør, at det vil virke noget uretfærdigt, at de Mennesker, der har oppebaaret deres fulde Løn under Fængsling eller Deportation, faar det samme som Mennesker, der har mistet deres Løn. Det vil være vanskeligt at skabe Graduering paa det Omraade, tror jeg. For øvrigt vil jeg henviser til, at de, der har mistet Erhverv, har modtaget Støtte og Hjælp til Underhold af Paarørende i den Tid, de har været væk.

Hvad angaar Hædersgavens Overgang til Frihedsfonden, som er omtalt i § 39, svarer Bestemmelsen til en Bestemmelse, der findes i § 3 i 1945-Loven om Hædersgaver til søfarende. Jeg synes ikke, der er megen Forskel paa de to Bestemmelser, selv om jeg erkender, at Frihedsfondens Bestemmelser ikke er kongelig konfirmeret — det er muligt, at man kunde forhandle med Frihedsfonden herom.

I øvrigt vil jeg sige, at i alle Tilfælde, hvor der er en Enke, vil Hædersgaven overgaa til denne.

Med Hensyn til Forskellen i Formulering af § 22 og §§ 37 og 38 kom det ærede Medlem ikke nærmere ind paa, hvori den Forskel bestod, men jeg tror, det ærede Medlem tænker paa den Forskel, der beror paa, at det i § 22 drejer sig om Forsørgelse, og her vil det være rimeligt at inddrage fraseparerede, hvorimod det i §§ 37 og 38 drejer sig om Hædersgave, hvor det ikke er rimeligt, at fraseparerede og andre i lignende Stilling modtager Hædersgave.

Det ærede Medlem Hr. Svend Nielsen saa gerne Princippet fuld Erstatning for tabt Arbejdsfortjeneste o. s. v. gennemført i hele denne Lov. For det første vil jeg dertil sige, at vi jo er kommet meget højt op derimod, hvad det ærede Medlem ogsaa indrømmede, og for det andet vil jeg gerne bemærke, at det næppe vil være muligt i en Lov af denne Karakter, paa et saa be-